

Хөрмәтле сайт кунаклары, бүген “Юксынам дисең син...” әдәби сәхифәсен авылдашыбыз **Фәния апа Шакирова** ижаты белән дәвам итәргә уйладым. Уйладым да, китапханәдә еллар дәвамында газета-журналлар битендә басылган бәзәкәлеләр ижатын туплап барган “Бәзәкә халкы ижаты” дигән папканы кулыма алдым. Фәния апага багышланган файл шактый калын икән. Саргаеп киткән газета битләреннән ап-ак яулыгын япкан Фәния апа моңсу гына карап тора. Уйга калдым, үзем дә истәлекләр язар чакка житкәнмен түгелме?!. Әле кәрәзле телефоннар юк вакытта районга төрле чараларга, очрашуларга Фәния апаны минем аша чакыра иделәр. Шунлыктан еш очрашып тора идек аның белән. Шигырьләр язуы, китабы басылып чыгу сәбәпле дә менгәли идем янына. Һәрвакыт өйалдына кадәр чыгып каршы ала, әйдәкләп өенә алып кереп түр өстәл артына мине утырта, үзе кул эшен алып каршыга урнаша иде. Аннары шигърияткә гашыйк Фәния белән шагыйрә Фәния арасында жылы әңгәмә башлана. Үз язмышын, ил язмышын шигырьләре белән бәйләп акрын гына сөйли ул, аннары эшен куеп кулына калын гына дәфтәр ала да, “бүген генә яздым, яңа табадан төшкән, тыңлап карале” дип шигырь укый башлый. Шулай бер утырганда ире Әхмәтгәрәй абыйга багышлап язган яңа шигырен укып күрсәтте. Шигыре күңелемә бик ошады да мин дә күчереп алдым.

Кермә төшләремә

Кермә, иркәм, кермә төшләремә,
Зиһеннәрем минем чуала.
Төшләремә керсәң мин уйланам,
Сагышларым кабат яңара.

Кермә, иркәм, минем төшләремә,
Төрлеләргә юрыйм, юрала.
Сине уйлап янган йөрәккәем
Хәсрәтләргә кабат урала.

Кермә, иркәм, минем төшләремә,
Мәңгелеккә киттең, юк чара.
Сине уйлап күпме өзгзләнәм,
Хәсрәтемә юк бит чик-чама.

Кермә, иркәм, минем төшләремә,
Өзгәләмә минем бәгъремне.
Жәйләр житкәч барырмын яныңа
Мин карарга синең кабереңне.

Инде мондый очрашулар өзөлгөнгө дә күп еллар үттө.

Ә әдәби сәхифәгә кереш сүз итеп авылдашыбыз, “Менделеевск яңалыклары” газетасы журналисты Рәхилә Мирзаянованың “Күңеллөрдә шигырь уты бар” дигән язмасыннан Фәния Шакирова турында бер өзек урнаштырам.

«Шагыйрә Фәния апа Шакирова дип сөйлөгөндә, иң элек киң күңелле күршем искә төшә. Күршең үзеңнән яхшы булсын, диләр. Нәкъ ана карата әйтелгән сүзләр бу.

Фәния ханым да сугыш чоры баласы. Фашистларга каршы аяусыз көрөш башланганда аңа әле ике генә яшь була. Кызның әтисе канкойгыч бәрелешлөрдә батырларча һәлак була. Һай, ул ятимлекнең ачылары! Ипигә туймаган чаклар...

Тормыш Фәния апага рәхимсез була. Кияүгә чыгып, өч бала табып, инде аларның игелекләрен күрәбез дип кенә өметләнгөндә, жәмәгәте Әхмәтгәрәй вакытсыз якты дөнья белән хушлаша. Сынмаска, сыгылмаска, балалар хакына түзәргә кирәк.

Шундый чакларда аңа ярдәмгә моңлы жыр килә, Бетмәс-төкәнмәс йорт мәшәкәтьләрен башкара Фәния. Жыр белән бергә күңелдә шигырь юллары да туа. Әнә, түр башындагы караватта чигүле тышлы мендәрләре тора. Тышларын, жан жылысын өрөп, үзе чиккән иде бит. Әнә, кай арада үсеп житкән диген, оныгы Раил, чуктай киенеп беренче тапкыр мәктәпкә барырга жыена. Шундый истәлекле мизгелләренә ничек шигырь юлларына салмыйсың инде! Фәния ханым ижәт иткән һәр шигырьнең үз тарихы бар. Туган ягы Бәзәкәгә, аның тарихи урыннары – ямьле Пинәрә буйлары, Тукмаклы урманы, Кызлар чокырына багышланганнары аеруча күңелгә якын. Алар барысы да авторның “Очар кошым” жыентыгында урын тапкан. Ирешелгәннәр чик түгел. Фәния ханым Шакирова киләчөктә дә аһәңле шигырьләре укучыларга барып ирешер дип өметләнәп калабыз.”

АЛТЫН, КӨМӨШ

Киереләп печән чабам,
Туган жир суларын эчәм,
Үз илем һавасын исним,
Үз жиремдә тормыш кичәм.
Туган жирдә бик кадерле
Эшләп йөргән бар эшем дә.
Чит жирләрнең кирәк түгел
Алтыны да, көмөше дә.
Үз илемдә, туган жирдә,
Авылымда миңа өлеш.
Туган жирнең бар туфрагы
Миңа алтын, миңа көмөш.

Жәйләр житсә сагынып, ямансулап
Үткәннәрне искә аламын.
Су астында калды күпме байлык-
Шуны сагынып дөрләп янамын.
Ташларына басып моңлы кошлар
Каршылады алсу таңнарны.
Тирә-юньдә шау чәчәкләр исе
Сафландыра иде жаннарны.
Жәйләүләрдә жәен утлап йөрде
Сыерлары, көтү атлары.
Ямьле иде Бәзәкә болыннары,
Авылымның тирә-яклары.
Болынга төштөк кунакка баргандай,
Кибән куйды уңган агайлар.
Матур озын Кәдәнгеш күлендә
Балык чирттерделәр малайлар.
Бердәм булып кызлар, жыелышып
Жыйдык печән , өйдөк чүмәлә.
Жанга шифа, тәнгә сихәт бирде,
Коендырды күле Пинәрә.
Шушы ямьле матур болыннарның
Их саф иде шундый һавасы.
Мәхәббәтен ача алмаганга
Һавасының тиде дөвасы.
Күбәләкләр чәчәкләргә кунып
Гашыйк кыздай шашып очтылар.
Сагынышып кайткан су кошлары
Күлнең дулкыннарын кочтылар.
Табигатьнең гүзәл кочагында
Яшь колыннар чабып уйнады.
Карлыган, жиләкләп чәйләр эчтек,
Хозурланып йөрәк туймады.
Учак ягып, балыклар пешереп,
Бәрәңгеләр күмеп ашадык.
Әллә, бәлки, ялгышлык беләндер
Бар байлыкны суга ташладык...

Материалны “бизяки.рф” сайты өчен Ф.Башарова эзерләде